

מרפסת מול מרפסת, אל העולם פורצת

Posted on 12 באפריל 2020 by שוש להב

מ"שירת המרפסות" בליל הסדר, למרפסות מפורסמות ברחבי תבל

Categories: תיירות, ראשי

Tag: ברצלונה, לונדון, ורונה, מרפסת מול מרפסת, בזל, בואנוס איירס

אין ספק שחג הפסח תש"פ 2020, ייזכר גם בזכות "שירת המרפסות" של "מה נשתנה" מהגדת הפסח בליל הסדר האחרון. מרפסות זכו לשירים הזכורים היטב, כמו "מרפסת" (ע. הלל - שהכתרת לכתבה זו ניטלה משיר זה), "גבר הולך לאיבוד דרך מרפסת (שלמה ארצי)", "בשנה הבאה נשב על המרפסת" (אהוד מנור), או בספרה המצליח של רינה פרנק מיטרני "כל בית צריך מרפסת". אז לאחר שגם אני שרתי מלא גרוני, בדיוק בשמונה וחצי בליל הסדר ממרפסת דירתי בת"א, צץ הרעיון: בימי קורונה בה אנו מצוויים להיות בסגר בבית, והגעגועים לטיולים בארץ ובחול"ל גואים, אטייל בכתובים ובצילומים בעקבות מרפסות מפורסמות.

אז בפסח, כמו בפסח, "שמונה מי יודע"?

המרפסת בעיר ורונה, שהתפרסמה בגלל המחזה של שקספיר "רומיאו ויוליה". צילום שוש להב

ורונה - המרפסת של יוליה ורומיאו

לעיר ורונה אטרקציות תירותיות רבות, אך אין ספק שהיא מפורסמת בעיקר בגלל סצנת המרפסת המפורסמת, מ"רומיאו ויוליה", הטרגדיה הבלתי נשכחת של שייקספיר, שכנראה תרמה להפיכת המרפסת לאחד הסמלים הרומנטיים בעולם. המחזה אמנם לא התבסס על סיפור אמיתי, אבל זה לא מנע מבית משפחת קפולטי (שדומה לשם המשפחה של ג'ולייט קפולט), שנמצא בוורונה (שם מתרחשת עלילת ההצגה) להפוך לאזור תירותי מבוקש. מתישהו במאה ה-20 הוסיפו מרפסת כדי להעצים את החוויה ולתת תחושה שאנחנו נמצאים במקום בו נולדה האהבה הספרותית האהובה.

בזל - המרפסת של הרצל

רובנו ודאי זוכרים את התצלום המפורסם בתולדות הציונות, של זאב בנימין הרצל במרפסת מלון "שלושת המלכים" בבזל שבשווייץ, משקיף על נהר הריין, שם השתתף בקונגרס הציוני החמישי ב 1901 (הצלם היה א.מ. לילין). בין אורחי המלון הידועים היו נפוליאון בונפרטה, אליז השנייה, פרנץ ליסט, פאבלו פיקאסו, תומאס מן, וגם העיתונאי והסופר הרצל. בניין המלון הנוכחי תוכנן בסגנון בל אפוק בידי האדריכל אמדאוס מריאן, שופץ מאז מספר פעמים והוא נראה היום ממש כמו אז.

קריית הוותיקן מול כיכר פטרוס הקדוש. צילום freepik

הוותיקן - המרפסת של האפיפיור

קריית הוותיקן ברומא, היא המדינה העצמאית הקטנה בעולם מבחינת שטח, ומעבר להיותה מקום משכנם של ראשי הנצרות הקתולית שם מתגורר גם האפיפיור, יש בה אטרקציות תיירותיות ובהן מיצירות האמנות המפורסמות בעולם. כיכר סן פייטרו, אחת הכיכרות היפות ביותר בעולם, המפורסמת בזכות הבזיליקה שבמרכזה וקבוצות העמודים הניצבות לצידה, ויוצרות פלא ארכיטקטוני של סימטריה ואסתטיקה, יכולה להכיל כ- 400 אלף מאמינים, המגיעים להשתתף בטקסים השבועיים ובמיסות שעורך האפיפיור, היום פרנצ'סקוס, היוצא למרפסת המיבנה שמשקיפה על הכיכר.

בואנוס איירס - המרפסת של אוויטה

אווה פרון, האישה החזקה של ארגנטינה, אולי לא שרה "אל תבכי עלי, ארגנטינה", כפי שהונצחה במחזמר ובסרט הידועים, אבל אשת נשיא ארגנטינה, הרודן חואן פרון, הפכה מרפסת אחת לאייקון, בפלאסה דה מאיו - הכיכר המפורסמת של בואנוס איירס, המוכרת בזכות ההפגנות רבות המשתתפים שבה. אגב, מדונה, שגילמה את אוויטה בסרט "אוויטה", הצטלמה על המרפסת הזאת ממש.

ארמון בקינגהאם בלונדון והמרפסת המלכותית. צילום Depositphotos

לונדון - המרפסת של ארמון בקינגהאם

ארמון בקינגהאם הפך למעונו הרשמי של בית המלוכה הבריטי ב-1837, בכניסתה תפקיד של המלכה ויקטוריה. החזית המזרחית הגדולה הפונה לעבר המאל, היא "החזית לציבור" בארמון בקינגהאם, ומכילה את המרפסת בה משפחת המלוכה מקבלת את הקהל באירועים חשובים וטקסים צבאיים.

ברצלונה - המרפסות של גאודי

ברצלונה היא עיר מרהיבה, הרבה בזכות אנטוניו גאודי (1852 - 1926), האדריכל והאמן שחי ויצר בה והטביע את חותמו, עד שלא ניתן לתאר את ברצלונה בלעדיו. לדוגמא, פארק גואל שהוא הוא אחת מהאטרקציות המרכזיות של ברצלונה ואחד מאתרי המורשת הבינ"ל של אונסק"ו בעיר. או **בית קאלוט** השוכן ברובע אשאמפלה, שהוקם במחצית השנייה של המאה ה-19, ובו התמקמה אצולת הממון של ברצלונה, ואת חזיתו הבארוקית מעדנות מרפסות עגולות וקשתות מעטרות את קו הרקיע של העיר.

מרפסות הבאוהאוס הפתוחות והגליות בכיכר דיזנגוף, ת"א. צילום שוש להב

תל אביב - המרפסות של סגנון הבאוהאוס

העיר הלבנה של תל-אביב הוכרזה כעיר מורשת תרבות עולמית על-פי האמנה להגנה על מורשת עולמית של תרבות וטבע ע"י אונסקו. העיר נוסדה ב-1909 ו"העיר הלבנה" נבנתה החל משנות השלושים ועד שנת 1948, כשכתי העיר הלבנה תוכננו בידי אדריכלים יהודים שהתחנכו והתמחו במקצועם באירופה, לפני הגירתם לפלשתינה-ארץ ישראל. ב-2007 אושרה תוכנית השימור של ת"א ו-4000 מבנים נבחרו לשימור, ובהם מיקבץ הבתים הגדול ביותר בעולם של מבנים בסגנון הבין-לאומי - הבאוהאוס. האיזור של כיכר דיזנגוף והרחובות העוטפים אותו, מצטיינים בבנינים בסגנון הבאוהאוס ובמרפסות הפתוחות המאפיינות סגנון זה.

שד' רוטשילד 96 ת"א - מרפסת שלושת הזמרים

שד' רוטשילד בת"א מרתקת במיבנים שבה, עם סיפוריהם ההיסטוריים והאדריכליים. כיון שאנו מתמקדים בכתבה זו במרפסות, הרי שלא ניתן להחמיץ את המרפסת בבית מס' 96 בשדרה. כיום נמצא בבניין מלון רוטשילד היוקרתי, שעוצב כמחווה לחזונו ולפעילותו הציונית של הברון אדמונד דה רוטשילד. הקרקע עליה בנוי המלון, נרכשה בשנת 1922 על ידי אברהם פרידמן, בעבור 100 לירות. הבניין המקורי נבנה על ידי אברהם פרידמן, האגרונום הראשי של הברון רוטשילד, בנו של יוסף פרידמן ממייסדי ראש פינה. בקומה הראשונה שלו הפונה לשדרה צופים עלינו 3 זמרים - "המקהלה", פסלה של האמנית עפרה צימבליסטה.